

2022BEM56

DATUM	7-2-2022
AAN	PvdA-fractie, de heer Suna
VAN	Gedeputeerde Schaddelee
DOORKIESNUMMER	Klik hier als u tekst wilt invoeren.
ONDERWERP	Beantwoording vragen PvdA over ontwikkelingen Henschotermeer

Door de heer Suna van de PvdA zijn vragen gesteld over de ontwikkelingen rondom het Henschotermeer. Hierbij de beantwoording hiervan.

[Beantwoording vragen van PvdA-statenlid de heer Suna over ontwikkelingen Henschotermeer.](#)

Inleiding

De provincie is nauw betrokken bij de ontwikkelingen rond het Henschotermeer en kijkt daarbij naar de verschillende maatschappelijke belangen. Met twee gemeenten en de landgoedeigenaar is er een samenwerkingsovereenkomst afgesloten met daaraan gekoppeld een Ontwikkelkader voor het gebied. Daarin zijn contouren van mogelijkheden aangegeven. De provincie zit de stuurgroep voor. In deze stuurgroep is geconcludeerd dat de Gebiedsvisie in grote lijnen aansluit bij het vastgestelde Ontwikkelkader en dat deze wordt gezien als de nadere uitwerking zoals benoemd in de Samenwerkingsovereenkomst.

De plannen die de initiatiefnemer in december tijdens een participatiemoment heeft toegelicht, zijn nog niet bij de gemeente en provincie ingediend. De exacte gegevens van de plannen zijn dan ook nog niet helder. Er heeft dus nog geen toetsing plaatsgevonden op basis van de kaders (Interim Omgevingsverordening en de Gebiedsvisie). Voor een andere ontwikkeling bij het Henschotermeer, de verplaatsing van de YMCA van Leusden naar het Henschotermeer is wel een plan ingediend.

Bij de beantwoording van de vragen wordt verder ingegaan op het proces en de stand van zaken.

1. Bent u het met de PvdA eens, dat provincie Utrecht een verantwoordelijkheid heeft om de natuurwaarde bij het Henschotermeer te beschermen?

Ja. De provincie heeft verantwoordelijkheid om de natuurwaarden in het NNN te beschermen. Zodra het plan wordt ingediend bij de provincie wordt het beoordeeld aan de hand van de Interim Omgevingsverordening. Binnenkort is er ambtelijk overleg met de natuurorganisaties over de plannen bij het Henschotermeer.

2. Er zijn plannen om appartementen en chalets te bouwen om het meer. Is dat niet in strijd met provinciale regels, aangezien het Henschotermeer alleen toegankelijk is overdag?

In de gebiedsvisie is geen sprake van chalets en appartementen bij het meer. Er wordt wel gesproken over bijzondere eenheden, campers etc. Vooralsnog lijkt het te gaan om het gebied buiten de poort. Bij het bestemmingsplan verwachten wij dat duidelijk is waar het om gaat en of het om nieuwe of verplaatste functies gaat. De beoordeling is eerst aan de gemeente.

Nadat het beheer van het meer in 2017 werd overgenomen door een betrokken ondernemer zagen wij uit naar de ideeën van deze ondernemer voor de ontwikkeling van dit belangrijke bovenlokale recreatiegebied. Het uitgangspunt was destijds om geen commercieel pretpark van het Henschotermeer te maken en dat is nog steeds zo. Dat staat ook zo beschreven in het Ontwikkelkader dat in 2015 is vastgesteld voor het gebied en waarover u in het verleden ook met een [Statenbrief](#) bent geïnformeerd.

Dit betekent dat het Henschotermeer een aantrekkelijk en toegankelijk recreatiegebied moet blijven met ruimte voor ontwikkelingen, waarbij rekening wordt gehouden met belangen zoals natuur en landschap.

Onlangs is in de stuurgroep Henschotermeer geconcludeerd dat de gepresenteerde gebiedsvisie voor het Henschotermeer op hoofdlijnen aansluit op het Ontwikkelkader, dat ook door de provincie is ondertekend. Vanuit deze samenwerking bezien kijken wij uit naar een eerste uitwerking van de visie, alvorens dit tot een voorontwerpbestemmingsplan wordt uitgewerkt (memo van de stuurgroep is bijgevoegd).

In onze omgevingsvisie en de Interim Omgevingsverordening onderscheiden we bovenlokale dagrecreatieterreinen en recreatiezones. Het omgevingsbeleid voor bovenlokale dagrecreatieterreinen heeft betrekking op gebieden zoals het Henschotermeer, de Maarsseveense plassen, Haarzuilens, Kwintelooijen en Nieuw Wulven. Voor deze terreinen is continuïteit nodig. Dit vraagt ruimte voor ontwikkeling. We bieden voor deze gebieden daarom ruimte voor het toevoegen van voorzieningen. Ondanks de ligging in het landelijk gebied kan het hierbij in beginsel ook gaan om stedelijke voorzieningen die recreatie gerelateerd zijn. Denk aan horeca, leisure en verblijfsrecreatie. Zo is het ook in het Programma Recreatie & Toerisme verwoord. Het bouwen van verblijfsrecreatie is dus in beginsel mogelijk, maar het is belangrijk om te vermelden dat er ook voldaan moet worden aan het ontwikkelkader dat voor het gebied is opgesteld, waarin rekening wordt gehouden met de natuur en het landschap.

Als provincie zijn we betrokken bij de totstandkoming en uitwerking van het plan, conform de samenwerkingsovereenkomst. Er is voor dit gedeelte nog geen sprake van een voorontwerpbestemmingsplan dat integraal kan worden beoordeeld op basis van de Interim Omgevingsverordening. Uiteraard wordt bij deze beoordeling ook rekening gehouden met natuur en mobiliteit.

De eerste planuitwerkingen zullen door initiatiefnemer aan de gemeente worden overlegd en besproken. Hierbij is het niet alleen van belang hoe deze ontwikkelingen zich verhouden tot provinciale belangen, zoals verwoord in het provinciaal beleid en de Interim Omgevingsverordening en waarbij de provincie nadrukkelijke een begeleidende rol voor zichzelf ziet, maar ook hoe deze zich verhouden tot het vigerend planologisch kader, andere relevante wet- en regelgeving en of er op basis van nader onderzoek en planaanpassing sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Deze gemeentelijke integrale begeleiding en beoordeling reikt verder dan die van de provincie, omdat de gemeente immers bevoegd is voor de vaststelling van het bestemmingsplan.

3. In de plannen wordt ook natuur vervangen voor 40 camperplaatsen. In hoeverre wordt met het bovenstaande ontwikkelingen de NNN ingeperkt? Hoe kan de rust voor de natuur nog worden gewaarborgd, wat eerder wel als uitgangspunt werd benoemd?

De 40 voorgestelde camperplaatsen liggen buiten het NNN. Ook het Henschotermeer zelf ligt niet in het NNN, wel grenst het gebied aan het NNN. Uit de motivering en onderbouwing - inclusief de daarbij behorende onderzoeken - zoals die zal worden neergelegd in het voorontwerpbestemmingsplan zal een beoordeling vanuit de regels uit de Interim Omgevingsverordening plaatsvinden. Op dit moment wordt door de initiatiefnemer nog aan die motivering en onderbouwing gewerkt.

Verder geldt de regelgeving in de Wet Natuurbescherming (beschermde soorten, houtopstanden en Natura 2000) waaraan de ontwikkelingen moeten worden getoetst.

4. Tevens wil de exploitant een overdekte spetterplaats en een grote activiteitshal van 10 meter hoog neerzetten bij het meer, die het hele jaar gebruikt kan worden. Dit is ook in strijd met de eerdere afspraken. Heeft u in het stuurgroep overleg gehad over de wens van om het bestemmingsplan aan te passen? Zo ja, wat was uw reactie?

Onlangs is in de stuurgroep Henschotermeer geconcludeerd dat de gepresenteerde gebiedsvisie voor het Henschotermeer op hoofdlijnen aansluit op het Ontwikkelkader. De daarin omschreven plannen zijn niet in strijd met de eerdere afspraken. De definitieve plannen, ook wat betreft de overdekte spetterplaats en de overdekte activiteitshal zijn nog niet bij de provincie ingediend en zijn daarom nog niet getoetst aan het vigerend beleid (geldend bestemmingsplan). De gebiedsvisie en de Interim Omgevingsverordening zijn uiteraard leidende kaders waaraan de definitieve plannen worden getoetst.

In december heeft er een participatiemoment plaatsgevonden. Participatie is erg belangrijk in dit proces. We zijn ons bewust van de bezorgdheid die er rond het plan is. Het is daarom van belang dat er correct en transparant over de plannen wordt gecommuniceerd en dat de verschillende stakeholders bij de totstandkoming van het plan worden betrokken.

Voor een deel van de plannen is een aanpassing van het bestemmingsplan nodig, voor een ander deel passen de ontwikkelingen binnen de mogelijkheden van het bestaande bestemmingsplan. Het bestemmingsplan is nog in voorbereiding en het (wettelijk) vooroverleg heeft nog niet plaatsgevonden. Wanneer de provincie het

voorontwerpbestemmingsplan ontvangt, zal het plan worden getoetst aan de Interim Omgevingsverordening. We stemmen intern en naar de gemeentes met elkaar af over de inhoud en het proces (conform de samenwerkingsovereenkomst die er is). De eerdere afspraken betroffen onder meer het tegengaan van piekbelasting van de dagrecreatie door seizoensverlenging.

In de stuurgroep is geconcludeerd dat de Gebiedsvisie in grote lijnen aansluit bij het Ontwikkelkader en dat deze wordt gezien als de nadere uitwerking zoals benoemd in de Samenwerkingsovereenkomst. Benoemd is dat de aandachtspunten, zoals Natuur en Mobiliteit, kunnen worden meegenomen bij de uitwerking van de bestemmingsplannen. Afgesproken is dat de provincie in gesprek gaat met de natuurorganisaties in het betrokken gebied (VBMM, ecologen en een delegatie van het Oostbroekoverleg).

5. Zijn er op andere manieren gesprekken tussen de provincie, gemeenten, eigenaar en exploitant geweest? Zo ja, zijn hier verslagen van die wij kunnen inzien?

In de stuurgroep Henschotermeer overleggen de provincie, de gemeenten en 't Schoutenhuis (namens landgoed Den Treek). Deze stuurgroep is in december samengekomen en is ook op 27 januari weer samengekomen. De mening van de Stuurgroep vanuit de overleggen is samengevat neergelegd in een memo. Deze memo is bijgevoegd.

De komende maand zal in afstemming met de projectgroep (waarin ook de overheidspartijen vertegenwoordigd zijn) gewerkt worden aan de beoordeling van de verdere uitwerking van de plannen. Het streven van de initiatiefnemers is om de concrete plannen zo spoedig mogelijk in te dienen.

Via de commissie BEM zullen de statenleden geïnformeerd worden over het verdere proces.

Verder is er de afgelopen tijd ook veel contact geweest over het tweede spoor, namelijk de verplaatsing van de YMCA van Leusden naar het Henschotermeer. Hier is ook in de stuurgroep over gesproken. Voor dit spoor is in het najaar 2021 een eerste concept voorontwerpbestemmingsplan ingediend. Hier heeft veel ambtelijk overleg over plaatsgevonden. Er is eind 2021 een overleg specifiek over de mobiliteit geweest en in januari 2022 is met de gemeente en initiatiefnemer gesproken over het NNN onderzoek behorende bij het voorontwerp bestemmingsplan (zowel de nieuwe als de oude locatie liggen in het NNN en moeten daarom voldoen aan de instructieregels m.b.t. het NNN uit onze Interim Omgevingsverordening, de meerwaardebenadering). De onderzoeken vinden nog plaats.

6. In hoeverre kan de Provincie een besluit van de raad overrulen of tegenhouden, als deze in strijd is met de omgevingsvisie of het beleid van de provincie inzake natuurgebieden en bebouwing buiten de kern?

Als blijkt dat een bestemmingsplan in strijd is met de regels van de (Interim) Omgevingsverordening kan de provincie een zienswijze indienen. In het uiterste geval kan ons college in beroep gaan bij de Raad van State of een reactieve aanwijzing hiervoor geven.

We gaan er echter vanuit dat we, in lijn met de samenwerkingsovereenkomst die er voor dit plan, is in gezamenlijkheid tot besluitvorming komen.